

UMB patrí medzi tri najvyššie hodnotené slovenské univerzity v UI GreenMetric 2026

Datum 30.9.2026
Subjekt Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Region Slovakia
Kategorie Education, Universities, Environment

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici sa aj v roku 2026 zapojila do medzinárodného hodnotenia UI GreenMetric Sustainable University Rankings, ktoré sleduje úroveň udržateľnosti vysokých škôl z celého sveta. UMB získala spolu 5 890 bodov, obsadila 912. miesto vo svetovom poradí a zároveň sa umiestnila na 3. mieste medzi slovenskými univerzitami.

UI GreenMetric vznikol v roku 2010 z iniciatívy Universitas Indonesia ako prvý medzinárodný rebríček zameraný výlučne na udržateľnosť vysokoškolských inštitúcií. Od svojho vzniku zaznamenáva rastúci záujem univerzít z rôznych častí sveta, čo potvrdzuje, že témy klimateckej zodpovednosti, efektívneho využívania zdrojov a udržateľného riadenia sa stávajú prirodzenou súčasťou strategického rozvoja vysokých škôl.

Počet zapojených inštitúcií sa zvyšuje aj na Slovensku. V aktuálnom ročníku bolo hodnotených osem slovenských univerzít. Na prvom mieste sa umiestnila Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, nasledovala Technická univerzita vo Zvolene a tretie miesto obsadila naša univerzita. UMB si tak zachovala pozíciu medzi najvyššie hodnotenými slovenskými univerzitami aj v prostredí rozširujúcej sa národnej konkurencie.

Hodnotenie UI GreenMetric nevychádza iba z množstva zelene v univerzitných areáloch. Sleduje, ako univerzity začleňujú princípy udržateľnosti do svojej každodennej prevádzky, správy budov a areálov, vzdelávania, výskumu, strategického plánovania aj vzťahov so širšou spoločnosťou. Predstavuje preto komplexný pohľad na environmentálnu, spoločenskú a inštitucionálnu zodpovednosť vysokých škôl.

Metodika hodnotenia sa v roku 2026 významne rozšírila. K pôvodným šiestim oblastiam pribudla samostatná kategória Riadenie a digitalizácia a hodnotenie začalo používať názov UI GreenMetric Sustainable University Rankings. Zmenili sa aj viaceré otázky, indikátory a váhy jednotlivých oblastí.

Univerzity sú po novom hodnotené v siedmich kategóriách. Oblasť Prostredie a infraštruktúra sa venuje otvoreným a zeleným plochám, biodiverzite, bezpečnosti, zdravotnej infraštruktúre a prístupnosti areálov. Kategória Energia a klimatická zmena sleduje energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje, inteligentné budovy, uhlíkovú stopu a opatrenia na znížovanie emisií skleníkových plynov. Hodnotenie Odpadového hospodárstva zahŕňa predchádzanie vzniku odpadu, obmedzovanie používania papiera a plastov, triedenie, recykláciu a nakladanie s jednotlivými druhmi odpadu. V oblasti Vody sa posudzujú opatrenia na jej ochranu, šetrenie, opätovné využívanie a kontrolu znečistenia. Kategória Doprava sa zameriava na používanie motorových vozidiel, bezemisnú mobilitu, parkovacu politiku, podmienky pre peších a opatrenia podporujúce udržateľnejšie formy dopravy. Súčasťou rebríčka zostáva aj oblasť Vzdelávanie a výskum, ktorá hodnotí predmety, výskumné aktivity, odborné publikácie, študentské iniciatívy, komunitné projekty a medzinárodnú spoluprácu zameranú na udržateľnosť. Nová kategória Riadenie a digitalizácia rozšírila hodnotenie o financovanie udržateľnosti, existenciu koordinačných štruktúr, zverejňovanie správ, využívanie

informačných technológií, pravidiel pre moderné digitálne nástroje, etiku, integritu a transparentnosť riadenia.

Práve v novej kategórii Riadenie a digitalizácia dosiahla UMB svoje najvýraznejšie hodnotenie. Výsledok poukazuje na význam systematickej koordinácie environmentálnych aktivít, dostupnosti strategických a etických dokumentov, otvorenej komunikácie a využívania digitálnych systémov pri plánovaní, realizácii a vyhodnocovaní univerzitných procesov.

Hodnotenie UMB zároveň zachytáva aktivity v oblastiach hospodárenia s vodou, energie a klimatickej zmeny, udržateľnej mobility, vzdelávania a výskumu. Súčasne pomáha identifikovať témy, v ktorých je potrebné pokračovať v rozvoji opatrení, najmä v oblasti predchádzania vzniku odpadu, jeho triedenia a zhodnocovania, obmedzovania jednorazových materiálov a skvalitňovania zberu a vykazovania environmentálnych údajov.

Účasť v UI GreenMetric nie je pre UMB iba otázkou umiestnenia v medzinárodnom poradí. Rebríček predstavuje predovšetkým nástroj na pravidelné zhromažďovanie údajov, hodnotenie prijatých opatrení a nastavovanie ďalších priorít. Umožňuje univerzite sledovať jednotlivé oblasti udržateľnosti v spoločnom rámci, identifikovať príklady dobrej praxe a porovnávať vlastné smerovanie s vývojom na iných vysokých školách.

Zapojenie do hodnotenia je súčasťou širšieho úsilia UMB o budovanie environmentálne zodpovednej univerzity. Nadväzuje na aktivity Zelenej UMB, environmentálne vzdelávanie, prácu zelených ambasádorov, opatrenia v univerzitných areáloch aj záväzok UMB v globálnej iniciatíve Race to Zero, ktorej cieľom je dosiahnutie uhlíkovej neutrality najneskôr do roku 2050.

<https://www.umb.sk/aktuality/umb-patri-medzi-tri-najvyssie-hodnotene-slovenske-univerzity-v-ui-greenmetric-2026.html>